

Valstybės kontrolė kaip nepriklausoma fiskalinė institucija atliko Lietuvos stabilumo 2020 m. programos vertinimą, kuris parengtas atsižvelgiant į neapibrėžtumą, kylantį dėl COVID-19 plitimo. Fiskalinė institucija projektuoja, kad valdžios sektoriaus deficitas 2020 m. sudarys 10,9 proc. BVP, 2021 m. – 4,0 proc. BVP. Numatoma, kad visų valdžios sektoriaus subsektorių biudžetai 2020 m. bus deficitiniai.

Tikėtina, kad iki COVID-19 sukulto ekonomikos nuosmukio buvusi pakankamai stabili valdžios sektoriaus skola, Fiskalinės institucijos vertinimu, 2020 m. pasieks 50 proc. BVP lygį ir artės prie 60 proc. BVP Maastrichto skolos kriterijaus.

„Reikšmingai išaugus valdžios sektoriaus skolai, būtina numatyti jos mažinimo ateityje kryptį. Norime pabrėžti, kad, esant išskirtinėms aplinkybėms, pareiga vykdyti skaidrų, apdairų ir į ilgalaikę perspektyvą orientuotą viešųjų finansų valdymą išlieka. Taigi ir šiuo metu valdžios sektoriaus išlaidas svarbu nukreipti į tas sritis, kurios šalies ekonominei raidai suteiks didžiausią naudą tiek ateinančiais mėnesiais, tiek ilguoju laikotarpiu“, – teigia Biudžeto politikos stebėsenos departamento vyriausioji specialistė Agnė Kazlauskaitė.

Numatomas ekonomikos nuosmukis Lietuvoje įspėja apie būtinybę vykdyti ekonomikos augimą skatinančią fiskalinę politiką. Ataskaitoje taip pat atlikta Baltijos šalių ekonomikos skatinimo planų lyginamoji analizė, kurioje stebima, kad skolos didėjimo rodikliai, atsižvelgiant į BVP smukimą ir valdžios sektoriaus deficitus, yra panašūs: šalių skolos didėja daugiau nei 10 proc. p. BVP, valdžios sektoriaus deficitai siekia apie 10 proc. BVP. Ekonomikos skatinimo planai sudaro apie 5–7 proc. šalių BVP.

Fiskalinės institucijos parengtoje Lietuvos stabilumo 2020 m. programos vertinimo ataskaitoje pažymima, kad, nors 2019 m. Lietuvos ekonomika augo sparčiau, nei tikėtasi, fiskaliniuose rezervuose sukaupta lėšų suma buvo 8,6 proc. mažesnė, negu planuota, ir siekė 2,0 proc. BVP. Taip pat nebuvo laikytasi perteklinio valdžios sektoriaus taisyklės ir ne visi valdžios sektoriui priskiriami biudžetai buvo vykdomi laikantis fiskalinės drausmės taisyklių. Valdžios sektoriaus skola 2019 m. pabaigoje sudarė 36,3 proc. BVP.

Lietuvos stabilumo 2020 m. programos vertinimas atliktas pagal vertinimo metu aktualų Finansų ministerijos pateiktą 2-ąjį ekonominės raidos scenarijų, pagal kurį daroma prielaida, kad bendrasis vidaus produktas 2020 m. susitrauks 7,3 proc.

Numatomas ekonomikos nuosmukis Lietuvoje 2020 m. įspėja apie
būtinybę vykdyti tikslingą, ekonomikos augimą skatinančią fiskalinę
politiką

